

REZOLUCJA

XIX Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku

pod przewodnictwem Parlamentu Wolnego i Hanzeatyckiego Miasta Hamburga

„Wzmocnienie spójności społecznej – migracja i integracja”

17-19 września 2023 r.

Rezolucja
XIX Forum Parlamentów Regionalnych
Południowego Bałtyku
pod przewodnictwem Parlamentu Krajowego Hamburga
Hamburg, 17-19 września 2023 r.

XIX Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku obradowało podczas swojej konferencji w dniach 17-19 września 2023 r. w Hamburgu nad następującym tematem:

„Wzmocnienie spójności społecznej – migracja i integracja”.

Parlamenty współpracujące w ramach Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku reprezentują regiony europejskie, które solidaryzują się z uchodźcami i rozumieją region południowego Bałtyku jako przestrzeń umożliwiającą korzystanie z europejskich praw do swobodnego przepływu pracowników, otwartych granic oraz wartości i norm Unii Europejskiej. W kontekście swobodnego przepływu pracowników migracja wewnątrz europejska jest obecnie dla wielu osób oczywistością, która w zdecydowanej większości przypadków przebiega pomyślnie. Także migracja pracowników z krajów trzecich nabiera coraz większego znaczenia w kontekście zapotrzebowania na wykwalifikowaną kadrę. Tam, gdzie pojawiają się wyzwania w odniesieniu do migracji wewnątrz europejskiej, europejska polityka społeczna i ustalone procedury współpracy wewnątrz europejskiej między obywatelami, organizacjami pozarządowymi, parlamentami i rządami dają możliwość wspólnego wypracowania rozwiązań. Zaufanie do struktur demokratycznych, zasada większości i ochrona mniejszości, przejrzystość, konkurencja polityczna, państwo prawa i wolność prasy zapewniają powodzenie migracji i integracji oraz wzmocniają spójność – zamiast jej zagrażać – społeczeństwa opartego na solidarności. Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku zdecydowanie odrzuca prowokacje, takie jak próba instrumentalnego wykorzystania uchodźców w celu zasiania niezgody i rozłamu w Europie i przeciwstawia temu swoją determinację, by poprzez wspieranie spójności społecznej uczynić wszystko, co możliwe, w celu sprostania wyzwaniom migracji i integracji z korzyścią dla naszych społeczeństw.

Od czasu sprzecznej z prawem międzynarodowym inwazji Rosji na Ukrainę miliony osób uciekają przed wojną i szukają schronienia w krajach UE i poza nią.

Dnia 4 marca 2022 r. UE postanowiła po raz pierwszy uruchomić dyrektywę o masowym napływie, wprowadzając tym samym system ochrony tymczasowej. Ma to na celu zmniejszenie presji na krajowe systemy azylowe i umożliwienie wysiedleńcom korzystania ze zharmonizowanych praw w całej UE. Prawa te obejmują pobyt, dostęp do rynku pracy i mieszkań, opiekę medyczną oraz dostęp do edukacji dla dzieci i młodzieży.

Na bazie konsultacji z ekspertami ze wszystkich uczestniczących regionów, Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku rozpatrywało kwestię spójności

społecznej w kontekście migracji i integracji w regionie. Celem było wskazanie możliwości i wyzwań, aby móc dalej wspólnie nad nimi pracować.

Adresatami rezolucji XIX Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku są decydenci reprezentujący różne szczeble europejskiego systemu wielopłaszczyznowego.

Zaliczają się do nich:

- Parlament Europejski, Komisja Europejska, Rada Europejska oraz Rada Regionów,
- instytucje i organizacje w regionie Morza Bałtyckiego: Rada Państw Morza Bałtyckiego (CBSS), sieć Wizje i Strategie wokół Morza Bałtyckiego (VASAB), Konferencja Parlamentarna Morza Bałtyckiego (KPMB), Współpraca Subregionalna Państw Morza Bałtyckiego (BSSSC), Komisja Morza Bałtyckiego (BSC), Związek Miast Bałtyckich (UBC), Euroregiony Pomerania i Bałtyk,
- podmioty i projekty włączone w realizację Planu Działań Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego (SUERMB),
- rządy krajowe i regionalne oraz samorządy, a także partnerskie parlamenty regionalne regionu południowego Bałtyku.

Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku

1. stwierdza, że

- a) Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ) przedstawiła uznane na arenie międzynarodowej cele i wytyczne w postaci „Światowego Paktu w sprawie Migracji” oraz „Światowego Paktu w sprawie Uchodźców”.
- b) Rada Unii Europejskiej przyjęła 9 grudnia 2016 r. „Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich w sprawie integracji obywateli państw trzecich przebywających legalnie w UE” (15312/16).
- c) w listopadzie 2020 r. Komisja UE przedstawiła „Plan Działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021-2027”. (COM/2020/758 final)
- d) instrumenty polityki integracyjnej istniejące na szczeblu UE obejmują Europejskie Forum Migracji, Europejską Stronę Internetową poświęconą integracji oraz Europejską Sieć Integracji, a także grupę ekspertów ds. poglądów migrantów na temat migracji, azylu i integracji, która po raz pierwszy zebrała się w listopadzie 2020 r.
- e) w UE specjalne instrumenty finansowania wspierające krajowe strategie integracyjne opierają się na Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (FAMI) oraz Europejskim Funduszu Społecznym (EFS+).

- f) UE, poprzez przedstawienie przez Komisję Europejską Nowego Paktu Azylu i Migracji w 2020 r., prowadzi ciągle prace nad doskonaleniem praktycznych rozwiązań.
- g) Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego (SUERMB) w swoim Planie Działania na rok 2021 stworzyła pole działania dla integracji migrantów na rynku pracy. Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego koncentruje się na wczesnej identyfikacji potencjału, na dostosowanym do potrzeb szkoleniu zawodowym (w tym językowym) i na szkoleniu w zakładzie pracy w celu sprawnej i szybkiej integracji na rynku pracy oraz na zaangażowaniu społeczeństwa w integrację.
- h) ciekawą inicjatywą jest platforma polityczna „Miasta i regiony na rzecz integracji”, utworzona przez Europejski Komitet Regionów dla europejskich burmistrzów i przywódców regionalnych, celem prezentowania pozytywnych przykładów integracji migrantów i uchodźców.
- i) Europejski Komitet Regionów podczas 152. sesji plenarnej w dniach od 30 listopada do 1 grudnia 2022 r. przyjął opinię „Legalna migracja – przyciąganie umiejętności i talentów do UE”, w której uznaje, że legalni migranci odgrywają kluczową rolę w gospodarce europejskiej i społeczeństwach europejskich.
- j) KPMB już wielokrotnie podejmowała i rozważała kwestie migracji i integracji oraz osiągnęła porozumienia, które KPMB i Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku rekomendują do realizacji (www.bspc.net). Należą do nich w szczególności uchwała XXIX Konferencji KPMB z sierpnia 2020 roku oraz raport końcowy grupy roboczej ds. migracji i integracji z tego samego roku, mówiące że:
- (1) kwestiom migracji i integracji należy nadal nadawać wysoki priorytet,
 - (2) migracja w regionie Morza Bałtyckiego, w Europie i na świecie pozostaje istotną kwestią dla krajów, stwarzając bezprecedensowe wyzwania humanitarne, gospodarcze, polityczne i w zakresie polityki bezpieczeństwa,
 - (3) należy dalej wzmacniać współpracę międzynarodową w tym zakresie,
 - (4) bardzo ważna jest koncentracja uwagi politycznej na kwestiach małoletnich bez opieki i grup w trudnej sytuacji,
 - (5) należy opracować i wdrożyć instrumenty prawne przeciwdziałania handlowi ludźmi,
 - (6) ludzie migrują z różnych powodów. Ta różnorodność zagadnienia musi znaleźć odzwierciedlenie w dyskusji na temat migracji.
 - (7) podstawowe prawa migrantów są określone przez Organizację Narodów Zjednoczonych (ONZ) i w Konwencji Genewskiej. Artykuł 14 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka stanowi, że każdy ma prawo do szukania i korzystania z azylu przed prześladowaniem w innych krajach. Podstawową

zasadą pracy ONZ jest solidarność, która znajduje również odzwierciedlenie w Agendzie ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 – „nikt nie zostanie pominięty”.

- (8) celem Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji jest wzmocnienie rozwoju społecznego i gospodarczego poprzez migrację. Migracja uregulowana stanowi wartość dodaną dla migrantów i społeczeństwa – z jednej strony stwarza nowe możliwości życiowe dla migrantów, a z drugiej strony rozwiązuje problemy społeczeństwa jako całości, takie jak brak równowagi na rynku pracy. Ponadto mobilność – swoboda podróżowania i swobodny przepływ pracowników – to ważne filary polityki Unii Europejskiej (raport końcowy grupy roboczej KPMB ds. migracji i integracji).
 - (9) kompetencje w zakresie polityki migracyjnej i integracyjnej są ulokowane na szczeblu narodowym. Członkowie KPMB mają różne priorytety narodowe i uwarunkowania, które należy uwzględnić. Jednakże, przewidując to, grupa robocza KPMB ma na celu uzyskanie koordynacji, jedności i współpracy w zakresie polityki migracyjnej i integracyjnej (raport końcowy grupy roboczej KPMB ds. migracji i integracji).
 - (10) należy utrzymywać i rozszerzać wsparcie dla samorządów terytorialnych, ponieważ to one są w dłuższej perspektywie odpowiedzialne za działania na rzecz integracji (rezolucja XXIX KPMB z sierpnia 2020 r.).
- k) korzystna jest wymiana dobrych praktyk i w zakresie postępowania z uchodźcami. We wszystkich regionach dokonuje się wspaniałych rzeczy na różne sposoby.
 - l) prawa człowieka dotyczą wszystkich uchodźców oraz że dla spójności społecznej nieodzowne jest, by nie stosowano żadnych różnic.
 - m) konieczna jest dobrowolna migracja w ramach europejskiego swobodnego przepływu pracowników, jak również spoza UE, aby pozyskać wykwalifikowanych pracowników do regionu południowego Bałtyku, którego ogromny potencjał gospodarczy będzie się dalej rozwijał.
 - n) władze lokalne i regionalne są najlepiej przygotowane do uzyskania spójnego obrazu lokalnego rynku pracy, w związku z czym powinny zostać włączone do wielopoziomowego sprawowania rządów w celu pozyskania i zatrzymania międzynarodowych talentów dla lokalnego rynku pracy.

2. dostrzega pilną potrzebę

- a) stworzenia jak największej przejrzystości w kwestiach migracji i uchodźstwa oraz ich przyczyn, łącznie z globalnymi powiązaniem, aby umożliwić oparty na faktach dyskurs między społeczeństwem obywatelskim, parlamentami i administracją w krajach

i jednostkach samorządu terytorialnego, a tym samym umożliwić lepsze unikanie oraz rozwiązywanie konfliktów, a także wzmocnienie spójności społecznej.

- b) zapewnienia wsparcia administracyjnego i odpowiednich zasobów dla zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego we wspieranie uchodźców i opiekę nad nimi. Profesjonalne wsparcie dla osób niosących pomoc, jak na przykład odpowiednie szkolenia, punkty kontaktowe w przypadku występowania problemów lub zapobieganie przemocy, są równie ważne jak tematyczny rozwój koncepcji, poczynając od pierwszej pomocy zaraz po przybyciu uchodźców, a kończąc na kwestiach związanych ze wspólnym życiem.
- c) wspierania integracji na rynku pracy i w innych systemach, takich jak kształcenie zawodowe, szkoły i przedszkola. Aby integracja się powiodła, droga prowadząca do tych systemów musi być skuteczna, a instytucje muszą być tak wyposażone, aby mogły również świadczyć działania na rzecz integracji. Ważne jest, aby dostęp był umożliwiony od pierwszego dnia.
- d) zwrócenia większej uwagi na sytuację socjalną i opiekę zdrowotną oraz zapewnienia odpowiednich ofert dostosowanych do sytuacji migrantów.
- e) zapewnienia przejrzystości również w dziedzinie integracji w celu zidentyfikowania obszarów działania i dostosowania instrumentów politycznych w taki sposób, aby można było osiągnąć wymierne efekty w zakresie integracji.
- f) opracowania możliwości partycypacji migrantów poprzez odpowiednie struktury i instrumenty.
- g) zajęcia się specjalnie szczególną sytuacją małoletnich uchodźców bez opieki i zapewnienia odrębnych ofert dla tej grupy.
- h) regularnej wymiany w celu uczenia się krajów Regionu Morza Bałtyckiego od siebie nawzajem, zwłaszcza w świetle doświadczeń z lat 2015–2016 oraz 2022–2023, kiedy to gwałtownie wzrosła liczba uchodźców i powstało wiele instytucji i projektów mających na celu wspieranie i ułatwianie dobrej integracji.
- i) wyciągnięcia przez poszczególne kraje i jednostki samorządu terytorialnego wniosków z własnych doświadczeń z lat 2015–2016 oraz 2022–2023, dalszego rozwijania i utrwalania sprawdzonych praktyk lub instytucji.
- j) podejmowania działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie dyskryminacji społecznej i strukturalnej w celu zapewnienia jednakowej partycypacji uchodźców w społeczeństwie oraz – w ramach przepisów prawnych – także na rynku pracy.
- k) całościowego wdrożenia Karty Różnorodności.
- l) kontynuowania realizacji następujących uchwał KPMB:
 - (1) rozważenia – jako przykładów najlepszych praktyk – możliwości wprowadzenia „instytucji kompleksowej obsługi”, zapewniających migrantom możliwość skorzystania ze wszystkich potrzebnych im usług w jednym miejscu, a także

rozważenia możliwości sporządzania indywidualnych planów integracji (XXVIII KPMB 2019),

- (2) podejmowania działań na rzecz ułatwienia utrzymywania bezpośrednich i regularnych kontaktów między nowo przybyłymi osobami a członkami społeczności lokalnej, instytucjami na szczeblu lokalnym, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, wspólnotami i poszczególnymi osobami (XXVIII KPMB 2019),
- (3) wspierania platform dialogu pełniących funkcję otwartych, regularnie wykorzystywanych instrumentów komunikacji i koordynacji działań dla zaangażowanych zainteresowanych stron, aby poszerzyć zakres prowadzonego dialogu społecznego (XXVIII KPMB 2019),
- (4) zwiększenia – w ramach strategicznych koncepcji integracji – otwartości społeczeństw przyjmujących poprzez poprawę uczestnictwa w mechanizmach demokratycznych związanych z integracją, koncentrując się w większym stopniu na szczeblu gminnym, jako obszarze codziennego współżycia (XXVIII KPMB 2019),
- (5) wspierania i promowania wielostronnego procesu kształtowania integracji uchodźców przez liczne podmioty na szczeblu samorządowym, uwzględniając systematyczną partycypację i wymianę pomiędzy przedstawicielami kręgów politycznych, gospodarki i społeczeństwa obywatelskiego (XXVIII KPMB 2019),
- (6) promowania dobrych relacji w społeczeństwie i różnorodności. Takie działania mogą obejmować kampanie informacyjne, organizację wydarzeń oraz politykę mieszkaniową promującą różnorodność na obszarach mieszkalnych (XXIX KPMB 2020).

3. dlatego uważa za konieczne

- a) przyspieszenie prac nad wspólną europejską polityką migracyjną i azyłową w celu zarządzania kryzysem uchodźczym.
- b) stworzenie na poziomach krajowych spójnej i skoordynowanej polityki migracyjnej i integracyjnej, służącej rozwojowi społeczności lokalnej, przy równorzędnym włączeniu partnerów (rządu, samorządu, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym imigranckich oraz innych partnerów społecznych), zakładające utworzenie warunków dla pełnego wykorzystania wspólnego potencjału oraz zapewnienie finansowania.
- c) w celu stworzenia jak największej przejrzystości w tym zakresie – sporządzanie i wymianę raportu sytuacyjnego o międzynarodowych przepływach uchodźców, będącego także podsumowaniem i udostępnieniem do wiadomości publicznej informacji i danych liczbowych na temat napływu uchodźców w skali krajowej,

regionalnej i lokalnej, potrzeb w zakresie zakwaterowania oraz świadczeń państwowych w zakresie opieki i integracji.

- d) organizowanie wymiany doświadczeń osób i podmiotów zajmujących się migracją, w tym wolontariuszy, na przykład w formie regularnie odbywających się targów oraz formatów cyfrowych, które z jednej strony dawałyby wgląd w pracę innych i umożliwiałyby tworzenie sieci, a z drugiej stwarzałyby możliwość dyskusji na wspólne tematy.
- e) zwrócenie szczególnej uwagi na następujące czynniki dostępu do podstawowych systemów i do rynku pracy, warunkujących skuteczną integrację:

- (1) wspieranie nabywania umiejętności językowych w kraju przybycia, w szczególności poprzez organizowanie ofert online w celu nauki języka.
- (2) tworzenie warunków umożliwiających jak najpełniejsze wykorzystanie posiadanych przez migrantów umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz rozwijanie ich na rzecz regionalnego rynku pracy.
- (3) stworzenie urzędowych struktur ułatwiających migrantom fazę przyjazdu, gdzie usługi i doradztwo w zakresie integracji zawodowej są połączone w taki sposób, by stwarzać jak najlepsze warunki startu w nowym środowisku. W tym kontekście sprawdziła się ścisła współpraca między organami administracyjnymi zajmującymi się prawem pobytu i polityką społeczną.
- (4) tworzenie przestrzeni dialogu obywatelskiego z uchodźcami i dialogu między państwami przyjmującymi oraz utworzenie platformy wymiany doświadczeń w zakresie integracji uchodźców i migrantów w systemach kształcenia państw przyjmujących dla osób odpowiedzialnych za integrację uczniów ze środowisk migracyjnych w szkołach. W ramach takiej platformy należałoby przewidzieć możliwość doradztwa ekspertów z różnych państw, ze szczególnym uwzględnieniem ekspertów w zakresie systemów edukacji krajów pochodzenia migrantów.
- (5) zapewnienie działania międzynarodowych klas przygotowawczych (klas integracyjnych), które przygotowują uczniów do uczęszczania do regularnych klas w szkołach, jak i stworzenie ofert pozaszkolnych.
- (6) umożliwienie uczęszczania do przedszkoli wszystkim dzieciom uchodźcom.
- (7) przedszkola ukierunkowane na naukę języka (przedszkola językowe), placówki zapewniające niskoprogowy dostęp do systemu wczesnej edukacji (ośrodki dla rodziców z dziećmi).
- (8) sprzyjająca integracji rola sportu.

- f) umożliwienie odpowiedniej opieki zdrowotnej, prowadzenie specjalistycznych szkoleń dla opiekunów i personelu medycznego oraz udostępnienie wsparcia w komunikacji i pomocy psychologicznej.
- g) stosowanie koncepcji integracji obejmujących system wskaźników i wartości docelowych w celu prowadzenia przejrzystej i ciągłej oceny działań integracyjnych. Taka koncepcja, uzgodniona i działająca empirycznie, stwarza jednocześnie możliwość modyfikacji i regularnej oceny oraz kontroli polityki przez parlamenty z perspektywy ogólnopolitycznej.
- h) aktywne zwalczanie stereotypów, nietolerancji, dyskryminacji, rasizmu i ksenofobii oraz propagowanie współpracy z mediami.

4. oczekujemy od władz szczebla regionalnego, krajowego i europejskiego:

- a) niepozostawiania samorządów samych z wyzwaniami związanymi z obecnymi przepływami uchodźców; poradnictwa w zakresie rozwiązywania konfliktów oraz wspierania ich finansowo za pomocą krajowych i/lub europejskich programów wsparcia.
- b) wykorzystania funkcji parlamentów do włączenia dyskusji ze strony społeczeństwa obywatelskiego w proces podejmowania decyzji politycznych i administracyjnych.
- c) dalszego wzmacniania współpracy w zakresie realizacji pola działania „Integracja migrantów na rynku pracy” Strategii UE dla Morza Bałtyckiego, ze szczególnym uwzględnieniem rynku pracy dla uchodźczyń.
- d) uruchomienia lokalnego (regionalnego lub metropolitalnego) systemu uznawania umiejętności i kwalifikacji zawodowych w celu przyspieszenia integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich.
- e) dalszej realizacji uchwał KPMB, które mogą nadal wносить istotny wkład w politykę migracyjną i integracyjną:
 - (1) dążenia do harmonizacji praktyk w zakresie 1) powrotów, 2) rozpatrywania wniosków o azyl, oraz 3) standardów w zakresie przyjmowania małoletnich ubiegających się o azyl, uwzględniając aspekty praw krajowych, jak i praw człowieka/praw podstawowych (XXIX KPMB 2020),
 - (2) analizowania stopnia, w jakim regularne wymienianie się przykładami najlepszych praktyk stosowanych w całym regionie Morza Bałtyckiego przyczyni się do zharmonizowania strategii w dziedzinie migracji (XXVIII KPMB 2019).
- f) konsekwentnego deportowania do swoich krajów ojczystych osób, które na mocy decyzji sądowej utraciły prawo do pobytu w krajach Unii Europejskiej.

5. XX Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku

Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku dziękuje Parlamentowi Krajowemu Szlezwiku-Holsztyna za wyrażenie gotowości do zorganizowania XX Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku w dniach 15-17 września 2024 roku.

Sejmik Województwa Warmińsko-
Mazurskiego

Sejmik Województwa
Zachodniopomorskiego

Sejmik Województwa Pomorskiego

Parlament Krajowy Meklemburgii-Pomorza
Przedniego

Parlament Krajowy Szlezwiku-
Holsztyna

Parlament Krajowy Wolnego
i Hanzeatyckiego Miasta Hamburga

Hamburg, 19 września 2023 r.